

Freek Wambacq *Rocaille / Gereedschapskist / Le Vase-entrepôt*

28/11/2008 > 24/01/2009

Freek Wambacq's sculpturen hebben verrassende en delicate eigenschappen. Naargelang de omstandigheden eigenen ze zich een specifieke status toe: hetzij als *objet trouvé*, als trofee, als prototype, als specimen, als attribuut, als totem, als assemblage of als display voor andere objecten. De wisselende gedaantes hangen vaak samen met situaties waarin de kunstenaar onvermoede vormen van sculpturaliteit detecteert. Ze ontstaan geregeld – in de woorden van Aaron Schuster – *vanuit de toevallige waarneming van wat we 'de spontane esthetiek van het leven van alledag' kunnen noemen.*¹

De kunstenaar behandelt zijn onderwerpen met een kenmerkende terughoudendheid, een attitude die onder meer ook blijkt uit zijn voorkeur voor onbehandelde materialen. Thibaut Verhoeven: *In de keuze van en de omgang met zijn materiaal bijna lijkt Wambacq vaak te handelen als een (...) aannemer, die met een accuraat gevoel voor vakkennis zijn materiaal manipuleert tot er iets méér ontstaat dan dat materiaal zelf. Deze overgang tussen materiaal en sculptuur, of soms zelfs tussen kunst en niet-kunst, is in het werk van Freek Wambacq zeer subtiel. Maar het is tegelijkertijd net deze subtiliteit die ons zeer veel vertelt over (het medium) sculptuur, en de manieren waarop dit vormelijk, inhoudelijk én op interpretatieniveau tot stand komt. In deze zin is Freek Wambacq in al zijn uitgepuurde, bijna minimale subtiliteit misschien wel een van de meest pure – in de zin van 'mediumoprechte' – jonge beeldhouwers van het moment.*

Galerie

Le Vase-entrepôt is een monumentaal omhulsel waarin de kunstenaar de grenzen verkent tussen architectuur en beeldhouwkunst. De woordspeling uit de titel lijkt te wijzen op een mogelijke functie als opslagplaats, maar in het buitenmaatse recipiënt schuilt vooral een intrigerende geheimzinnigheid. Het lemen object verschijnt in de eerste plaats als een obstakel, als een obstructie die de fysieke ervaring van het 'ding' – en zijn relatie tot de omringende ruimte – op de voorgond plaatst.

De kunstenaar laat de ongewone verhoudingen verder uitdeinen in de foto op de achtergrond: het beeld van een man die op een grasmaaiër rond schaalmodellen van woonhuizen aan het rijden is (*Frahan*). De twee werken creëren een dialoog die misschien niet alleen een artistieke, maar ook een 'ecologische' proportie heeft – ecologisch dan in de oorspronkelijke betekenis van het woord: als een verwijzing naar de 'organische' dimensie van begrippen als context en 'be-

¹ Wambacq's practice often begins from a fortuitous perception of what can be called the 'spontaneous aesthetics of everyday life. (Aaron Schuster, *Freek Wambacq*, 2008, www.elisaplatteau.com/artist/freek-wambacq-text)

huizing'.

Le Vase-entrepôt, 2008, 270 x 300 cm, courtesy Elisa Platteau

Frahan, 2000, foto 52 x 42 cm, courtesy Elisa Platteau

Studio

In de studio toont Freek Wambacq een overzicht van nieuw en bestaand werk. Hij integreert de werken in een subtiele en spaarzame installatie, en dit gebeurt op een manier die doet denken aan een vroegere uitspraak van Bruce Naumann: *An artist is what he does in the studio*. Er worden een aantal specifieke artistieke handelingen naar voorgeschoven; handelingen die bij Freek Wambacq vaak neerkomen op het detecteren, selecteren, transformeren, ordenen en benoemen van objecten en materialen uit zijn omgeving. De fijnzinnige eenvoud van het resultaat duidt op een opmerkelijke creatieve gevoeligheid. Via een beperkt aantal ingrepen, die vaak inspelen op de grens tussen artistiek vernuft en afstandelijkheid, ontstaat een ordening die op het eerste zicht een zekere toevallige of geïmproviseerde indruk maakt, maar in werkelijkheid een precieze planning en compositie volgt (Aaron Schuster, op.cit.). De ruimte is dus geen reconstructie van een persoonlijke leefwereld, maar een omgeving die een fundamentele vorm van sculpturaal denken zichtbaar maakt.

Tussen de werken onderling ontstaan een aantal opmerkelijke inhoudelijke verbanden. *Record cover (pizza box)* en *Birdhouse* zijn bijna surrealistisch aandoende transformaties van dagelijkse, banale verpakkingen; terwijl *Gravures sur pommes* (appels met architecturale ontwerpen van Gibellina en Louvain-la-Neuve op de schil) samen met *Stadium III* (een onderdeel van de stapsgewijze en over verschillende locaties verspreide reconstructie van een Olympische startlijn uit het Antieke Griekenland) de zogenaamd 'democratische' aspecten van de publieke ruimte ondervraagt – door hooggestemde idealen als sportiviteit en 'gezondheid' (het verhaal van *mens sana in corpore sano*) te laten botsen met voorbeelden van overstuurde totaalarchitectuur. *Chapeau (pour la Chine)* en *Insomnia Iris* verschijnen onder meer als authentieke vervalsingen van een onbepaalde categorie van 'etnische' museumobjecten; terwijl *Hubcap column I*, *Wings*, en *Cue rack* – als delicaat gemanipuleerde *objets trouvés* – vragen stellen naar het artistieke 'decorum' van specifieke vormen van dagdagelijksheid. *Rocaille* is een tekening van een berg schelpen, een landschap dat een discrete verwijzing vormt naar bv. de mossel van Broodthaers en de organische oorsprong van rococomotieven. *Plastics* en de reeks *Bent* spelen op een precieze manier in op de plastische aspecten van 'toevalskunst', zodat bv. de tragi-komische sculpturaliteit van John Massis' plooiestaven een opvallend krachtige indruk maakt. Ook *Workbench* en *Liste des sauces*, samen met *Construction pour une latte verticale qui touche le plafond, ... presque* bereiken een zeldzaam evenwicht tussen banaal en bijzonder. Heel subtiel schurken ze zich aan aan tegen de grens tussen kunst en niet-kunst: vaak bestaan ze louter bij gratie van een nominatieve interventie (een titel), en van de plaats die ze kregen in de ordening van de kunstenaar. *Le chasseur qui chasse sans son chien de chasse*, in combinatie met *Ventilation opening module*, is een ensemble waarbij de wisselende balans tussen 'vastzetten' en 'loslaten' een uitgesproken figuratieve uitwerking krijgt. De mensenhond, opgezet en vastgevroren in dat hangende moment tussen kijken en handelen, verschijnt als een uiterst enigmatische gedaante. Hij is tegelijk jager en trofee, en lijkt volledig in het kijken op te gaan.

Gereedschapskist, in het midden van de studio, is een artefact waarvan de vermelde functie aannemelijk is: het is een kluis op maat van het gereedschap van de kunstenaar. Met een serieel motief van pseudo-archaïsche klinknagels lijkt de kunstenaar te knipogen naar praktijken uit de vroegmoderne tijd, toen de professionele kennis van gespecialiseerde vaklui en kunstenaars enkel voor ingewijden ontsloten werd. In deze optiek kan het werk begrepen worden als een satirische revalidatie-oefening, die bedoeld is om het gekneusde aura van 'exclusiviteit' een nieuwe, subversieve betekenis te geven.

Record cover (pizza box), 2004, marker on vinyl record, cardboard box, 33 x 33 x 3,5 cm
Birdhouse, 2004, marker drawing on cardboard box, 46 x 33 x 46 cm
Gravures sur pommes (Gibellina Nuova), 2007, series of 18 laser engravings in apples
Gravures sur pommes (LLN), 2007, series of 10 laser engravings in apples
Stadium III, 2008 (part 9), marble, chipboard with veneer finish, 41 x 168 x 12 cm
Chapeau (pour la Chine), 2007, recycled Chinese A1 paper, 18 x 33 x 15 cm
Insomnia iris, 2008, framed inkjet print, 23,3 x 32,1 cm, paint on fiberboard, 47,6 x 39,9 cm
Hubcap column I, 2006, chrome-coated plastic hubcaps, waxed iron structure, 40 x 40 x 192 cm
Wings, 2008, 2 painted iron handrails, 540 x 161 cm
Cue rack, 2004, various materials, 32 x 32 x 175 cm
Construction pour une latte verticale qui touche le plafond, ... presque, 2002, wooden beam (2 x 2 cm, variable length), concrete plywood (46 x 50,5 x 18 mm)
Rocaille, 2004, pencil on paper 46,5 x 38,3 cm
Plastics (1), 2005, pvc, 23,5 x 72 x 58 cm
Bent (3), 2007, waxed iron (5 x 50 mm), 21,5 x 57 x 52 cm
Bent (5), 2007, waxed iron (5 x 50 mm), 55 x 17 x 89 cm
Bent (7), 2007, waxed iron (10 x 10 mm), 55 x 34 x 37 cm
Mou, 2008, flexible moldings, variable dimensions
Workbench, 2004, extended Black & Decker workbench, iron, wood, 52,5 x 103,5 x 78 cm
Liste des sauces, 2008, inkjet print on paper, 21 x 29,7 cm
Ventilation opening module, 2005, meranti window, 158 x 96 x 5,5 cm
Le chasseur qui chasse sans son chien de chasse, 2008, diverse materials, mounted dog head, 131 x 87 x 51 cm
Gereedschapskist, 2008, polyester, decorative nails, plywood, tools, 50 x 100 x 90 cm

Courtesy Elisa Platteau Galery